

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

[Sporządzona zgodnie z rozporządzeniem WE 1907/2006 (REACH), 453/2010/WE, 2015/830/UE]

Sekcja 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa

1.1 Identyfikator produktu

Nazwa handlowa: **ROZCIEŃCZALNIK DO FARBY ZNAKUJACEJ**

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowania zidentyfikowane: rozcieńczalnik.

Zastosowania odradzane: zastosowania inne niż wymienione w niniejszej sekcji bądź w sekcji 7.3.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent: **A.M.P.E.R.E. SYSTEM**
3 Rue Antoine Balard - P.A. Vert Galant
95310 Saint-Ouen-l'Aumône, Francja
Tel: +33 1 34 64 72 72
Fax: +33 1 30 37 55 17

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: fds@amperesystem.com

1.4 Numer telefonu alarmowego

998 lub 112, lub najbliższa terenowa jednostka PSP.
Informacja toksykologiczna w Polsce: +48 42 631 47 24 (w godz. 7-15-tej).

Sekcja 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja produktu zgodna z Rozporządzeniem nr 1272/2008 (CLP)

Flam. Liq. 2 H225, Asp. Tox. 1 H304, Skin Irrit. 2 H315, Repr. 2 H361d, STOT RE 2 H373, STOT SE 3 H336

Wysoco łatwopalna ciecz i pary. Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią. Działa drażniąco na skórę. Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki. Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane. Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

2.2 Elementy oznakowania

Rozporządzenie nr 1272/2008 (CLP)

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia i hasło ostrzegawcze

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

Flam. Liq. 2: H225 - Wysoco łatwopalna ciecz i pary.

Asp. Tox. 1: H304 - Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

Skin Irrit. 2: H315 - Działa drażniąco na skórę.

Repr. 2: H361d - Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.

STOT RE 2: H373 - Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.

STOT SE 3 H336 - Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P101: W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.

P102: Chronić przed dziećmi.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

P210: Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.

P264: Dokładnie umyć ręce po użyciu.

P280: Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.

P303+P361+P353: W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.

P370+P378: W przypadku pożaru: Użyć proszków gaśniczych typu ABC do gaszenia.

P501: Zawartość/pojemnik usunąć do najbliższych kontenerów przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów.

Substancje, które wpłynęły na klasyfikację

Toluen; octan butylu.

2.3 Inne zagrożenia

Nie zidentyfikowano innych zagrożeń.

Sekcja 3: Skład/informacja o składnikach

3.1 Substancje

Nie dotyczy.

3.2 Mieszanki

Opis chemiczny produktu: związki organiczne.

Zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia 1907/2006/WE (punkt 3) produkt zawiera:

CAS: 108-88-3	<u>toluen</u>	75 - < 100%
EINECS: 203-625-9	Asp. Tox. 1: H304; Flam. Liq. 2: H225; Repr. 2: H361d; Skin Irrit. 2: H315; STOT	
Numer indeksowy: 601-021-00-3	RE 2: H373; STOT SE 3: H336	
Numer rejestracji właściwej: 01-2119471310-51-XXXX		

W celu uzyskania dalszych informacji na temat zagrożeń związanych z użytkowaniem produktu: patrz rozdziały 8, 11, 12, 15 i 16.

Sekcja 4: Środki pierwszej pomocy

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Objawy zatrucia mogą wystąpić z opóźnieniem, dlatego też w przypadku bezpośredniego kontaktu z produktem lub wystąpienia niepokojących objawów skonsultować się z lekarzem, pokazać kartę charakterystyki.

Po narażeniu drogą oddechową: wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, zapewnić mu odpoczynek. W ciężkich przypadkach, takich jak zatrzymanie akcji serca bądź trudności z oddychaniem, rozpocząć sztuczne oddychanie (metodą usta-usta, masaż serca, podanie tlenu itp.) i natychmiast wezwać pomoc medyczną.

W kontakcie ze skórą: zdjąć zanieczyszczoną odzież i obuwie, opłukać skórę wodą lub wziąć prysznic, jeśli to jest konieczne, użyć chłodnej wody oraz neutralnego mydła. W razie wystąpienia niepokojących objawów skontaktować się z lekarzem. W przypadku poparzeń lub odmrożenia nie należy zdejmować odzieży, jeżeli może to pogorszyć uszkodzenia skóry (np. w przypadku przyklejenia odzieży do skóry). Jeśli na skórze pojawią się pęcherze, nie należy ich przebijać, ponieważ zwiększy to ryzyko infekcji.

W kontakcie z oczami: zanieczyszczone oczy przepłukiwać dokładnie wodą o temperaturze pokojowej przez przynajmniej 15 minut. Osoba poszkodowana nie może pocierać ani zamykać oczu. Jeśli nosi ona szkła kontaktowe, należy je niezwłocznie wyjąć, jeżeli jest to możliwe (w przypadku przyklejenia się soczewki może spowodować to dodatkowe uszkodzenia oczu). Po każdym kontakcie z produktem oraz po przepłukaniu oczu należy jak najszybciej skontaktować się z lekarzem, pokazać kartę charakterystyki.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

W przypadku spożycia/aspiracji: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza, pokazać mu kartę charakterystyki. Nie wywoływać wymiotów. W przypadku spontanicznych wymiotów głowę poszkodowanego trzymać nisko, aby zapobiec cofaniu się treści pokarmowej do płuc. Nie podawać niczego do ust osobie nieprzytomnej przed zasięgnięciem porady lekarza. Przepłukać usta i gardło, ponieważ mogły one zostać zanieczyszczone podczas spożycia. Zapewnić poszkodowanemu odpoczynek.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia zostały podane w sekcji 2 i 11.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Nie dotyczy.

Sekcja 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1 Środki gaśnicze

Zaleca się stosowanie uniwersalnych gaśnic proszkowych (ABC), jeśli nie są dostępne, użyć gaśnic śniegowych (CO₂). Nie zaleca się używania zwartego strumienia wody.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Podczas spalania lub rozkładu termicznego mogą wydzielić się toksyczne pary i gazy, które stanowią duże zagrożenie dla zdrowia.

5.3 Informacje dla straży pożarnej

W zależności od wielkości pożaru może być konieczne założenie pełnego zestawu odzieży ochronnej oraz środków ochrony dróg oddechowych. Używać co najmniej podstawowego sprzętu ratowniczego lub sprzętu interwencyjnego (koce gaśnicze, apteczka) zgodnie z Dyrektywą 89/654/WE.

Wymagania dodatkowe:

Podczas wypadków i innych zagrożeń należy postępować zgodnie z planem awaryjnym w sytuacjach nadzwyczajnych oraz z arkuszem informacyjnym dot. interwencji. Usunąć wszystkie źródła zapłonu. W przypadku pożaru należy schłodzić pojemniki i zbiorniki magazynujące produkty, które mogą się łatwo zapalić i wybuchnąć w wyniku narażenia na podwyższone temperatury. Unikać wycieku produktów użytych do gaszenia pożaru do środowiska wodnego.

Sekcja 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1 Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych

Wyizolować wycieki pod warunkiem, że nie stwarza to dodatkowego ryzyka dla personelu odpowiedzialnego za to zadanie. Ewakuować zagrożony obszar oraz dopilnować aby nie zbliżyły się do niego osoby, które nie noszą środków ochronnych. Jeśli jest ryzyko kontaktu z rozlanym produktem, należy założyć sprzęt ochrony osobistej (patrz sekcja 8). Unikać tworzenia się łatwopalnych mieszanin powietrza z parami – zapewnić odpowiednią wentylację lub wykorzystać do tego środek zobojętniający. Ugasić wszelkie źródła zapłonu. Wyeliminować możliwość tworzenia się wyładowań elektrostatycznych spowodowanych połączeniem wszystkich powierzchni przewodzących, na których mogą tworzyć się ładunki elektrostatyczne, poprzez uziemienie.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Produkt nie został zaklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska. Nie dopuścić do zanieczyszczenia ścieków, wód powierzchniowych i gruntowych.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zalecenia:

Uwolniony produkt zebrać za pomocą piasku lub obojętnego absorbentu i umieścić go w bezpiecznym miejscu. Nie używać do tego trocin lub innych palnych środków absorbujących. W celu uzyskania dalszych informacji na temat usuwania patrz rozdział 13.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Patrz sekcja 8 i 13 karty.

Sekcja 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

A - Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Pracować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny. Pojemniki powinny być zawsze szczelnie zamknięte. Należy kontrolować wszelkie wycieki oraz odpady, do ich usuwania należy używać tylko bezpiecznych metod (sekcja 6). Nie dopuścić do wycieku produktu (nie dotyczy to wycieku wewnątrz opakowania). Na stanowiskach pracy, na których odbywa się praca z udziałem materiałów stwarzających zagrożenie, należy zachować porządek i czystość.

B - Zalecenia techniczne dotyczące zapobiegania pożarom i wybuchom.

Wszelkie działania związane z produktem powinny być wykonywane w prawidłowo wentylowanym miejscu (najlepiej z wyciągiem lokalnym). W pełni kontrolować źródła zapłonu (telefony komórkowe, narzędzia iskrzące) i wentylować pomieszczenie podczas operacji czyszczenia. Jeśli jest to możliwe, unikać niebezpiecznych warunków wewnątrz pojemnika. Produkt należy wolno przelewać, aby uniknąć powstawania ładunków elektrostatycznych. W przypadku powstawania ładunków: zapewnić połączenie wyrównawcze, stosować uziemienie, nie używać do pracy ubrań z włókien akrylowych, zalecany materiał na odzież ochronną: bawełna, nosić obuwie ochronne. Przestrzegać podstawowych wymagań dla urządzeń i systemów bezpieczeństwa określonych w dyrektywie 94/9/WE oraz przepisów mających na celu zapewnienie ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników zgodnie z kryteriami określonymi w dyrektywie 1999/92/WE. Zapewnić warunki zgodne z wymienionymi w sekcji 10.

C - Zalecenia techniczne dotyczące zapobiegania skutkom ergonomicznym i toksykologicznym

KOBIETY W CIAŻY NIE POWINNY BYĆ NARAŻONE NA DZIAŁANIE TEGO PRODUKTU. Praca z produktem powinna odbywać się w miejscu, które spełnia wszystkie wymagania odnośnie bezpieczeństwa (prysznice bezpieczeństwa i myjki do oczu w pobliżu stanowiska pracy). Pracownik powinien stosować środków ochrony indywidualnej (ochrona twarzy i rąk, zgodnie z sekcją 8). Tylko małe ilości produktu mogą być ręcznie przelewane. Nie jeść, nie pić i nie palić tytoniu w miejscu pracy; po każdym użyciu produktu należy umyć ręce; przed wejściem do obszaru, gdzie można spożywać posiłki, należy zdjąć zanieczyszczony sprzęt i odzież.

D - Zalecenia techniczne dotyczące zapobiegania uwolnieniu do środowiska

Zaleca się trzymanie materiału absorbującego w pobliżu miejsca przechowywania lub użytkowania produktu (patrz sekcja 6.3)

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

A - Środki techniczne dotyczące magazynowania

Temperatura minimalna:	5°C
Temperatura maksymalna:	30°C
Maksymalny okres przechowywania:	6 miesięcy

B – Ogólne warunki magazynowania

Unikać wszelkich źródeł ciepła, promieniowania, elektryczności statycznej oraz kontaktu z artykułami żywnościowymi. W celu uzyskania dalszych informacji, patrz sekcja 10.5

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Brak zastosowań innych niż wymienione w podsekcji 1.2. Specjalne zalecenia dotyczące stosowania tego produktu nie są konieczne.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

Sekcja 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Specyfikacja	NDS	NDSCh	NDSP	DSB
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	100 mg/m ³	200 mg/m ³	—	80mg/h* 300 µg/l**

*substancja oznaczana – kwas benzoesowy, materiał biologiczny - mocznik

**substancja oznaczana – toluen, materiał biologiczny – krew włośniczkowa

Podstawa prawna: Dz. U. 2014, poz. 817

Wartości DNEL (pracownicy)

Identyfikacja		narażenie krótkotrwałe		narażenie długotrwałe	
		efekt systemowy	efekt lokalny	efekt systemowy	efekt lokalny
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	doustnie	Nieistotne	Nieistotne	Nieistotne	Nieistotne
	skóra	Nieistotne	Nieistotne	384 mg/kg	Nieistotne
	inhalacja	384 mg/m ³	384 mg/m ³	192 mg/m ³	192 mg/m ³

Wartości DNEL (konsumenci)

Identyfikacja		narażenie krótkotrwałe		narażenie długotrwałe	
		efekt systemowy	efekt lokalny	efekt systemowy	efekt lokalny
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	doustnie	Nieistotne	Nieistotne	8,13 mg/kg	Nieistotne
	skóra	Nieistotne	Nieistotne	226 mg/kg	Nieistotne
	inhalacja	226 mg/m ³	226 mg/m ³	56,5 mg/m ³	56,5 mg/m ³

Wartości PNEC

Identyfikacja				
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	STP	13,61 mg/L	woda słodka	0,68 mg/L
	gleba	2,89 mg/kg	woda morska	0,68 mg/L
	okresowe uwolnienie	0,68 mg/L	osad (woda słodka)	16,39 mg/kg
	zatrucie wtórne	Nieistotne	osad (woda morska)	16,39 mg/kg

8.2 Kontrola narażenia

A - Ogólne zasady bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy

Przy monitorowaniu ekspozycji zawodowej w pierwszej kolejności należy zapewnić środki ochrony zbiorowej w celu uniknięcia przekroczenia dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy. Środki ochrony indywidualnej powinny posiadać certyfikat zgodności oznaczony znakiem CE. Aby uzyskać więcej informacji na temat osobistego wyposażenia ochronnego (składowania, użytkowania, czyszczenia, konserwacji, ochrony itd.) należy zapoznać się ze specyfikacją techniczną określoną przez producenta środków ochrony indywidualnej. Wymienione poniżej środki ochrony indywidualnej przeznaczone są dla użytkowników pracujących z nierozcieńczonym produktem. W przypadku pracy z rozcieńczonym produktem mogą one różnić się w zależności od stopnia rozcieńczenia produktu, użytkowania, sposobu stosowania, itd. W pobliżu miejsca pracy zalecane jest zainstalowanie natrysków ratunkowych (pryszniców bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielnych natrysków (prysznic) do przemywania oczu. Należy przestrzegać przepisów dotyczących magazynowania substancji chemicznych. Aby uzyskać więcej informacji, patrz punkt 7.1 i 7.2.

Wszystkie informacje zawarte w niniejszej podsekcji uwzględniają zagrożenia bezpośrednio związane z użytkowaniem produktu. Ponadto należy uwzględnić również inne zagrożenia występujące na danym stanowisku pracy oraz dobrać właściwe środki ochrony adekwatnie do wykonywanych czynności.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

B - Ochrona dróg oddechowych

Piktogram	Opis	Oznakowanie	Normy	Uwagi
 Obowiązkowa ochrona dróg oddechowych	Maska auto-filtrująca przed gazami i parami.		EN 405:2001+A1:2009	Wymienić w razie oznak narastającego oporu przy oddychaniu i wycucia zapachu lub smaku substancji zanieczyszczającej. Jeśli produkt nie ma odpowiednich ostrzeżeń, zaleca się użycie sprzętu izolacyjnego.

C – Specjalna ochrona rąk

Piktogram	Opis	Oznakowanie	Normy	Uwagi
 Obowiązkowa ochrona rąk	Rękawice wielokrotnego użytku.		EN 374-1:2003 EN 374-3:2003/AC:2006 EN 420:2003+A1:2009	Czas przebiecia podany przez producenta powinien przekraczać rzeczywisty czas użytkowania produktu. Przed pracą z produktem nie należy stosować kremów ochronnych do rąk.

D - Ochrona twarzy i oczu

Piktogram	Opis	Oznakowanie	Normy	Uwagi
 Obowiązkowa ochrona twarzy	Osłona twarzy.		EN 166:2001 EN 167:2001 EN 168:2001 EN ISO 4007:2012	Czyścić codziennie i regularnie dezynfekować zgodnie z zaleceniami producenta. Stosować w razie rozprysków.

E - Ochrona ciała

Piktogram	Opis	Oznakowanie	Normy	Uwagi
 Obowiązkowa ochrona ciała	Antystatyczna, ognioodporna odzież ochronna.		EN 1149-1,2,3 EN 13034:2005+A1:2009 EN ISO 13982-1:2004/A1:2010 EN ISO 6529:2001 EN ISO 6530:2005 EN ISO 13688:2013 EN 464:1994	Wyłącznie do użytku zawodowego. Regularnie czyścić zgodnie z zaleceniami producenta.
 Obowiązkowa ochrona stóp	Antystatyczne obuwie ochronne odporne na działanie chemikaliów i ciepła.		EN 13287:2008 EN ISO 20345:2011 EN 13832-1:2006	Wymienić w razie jakichkolwiek oznak zużycia.

F - Dodatkowe środki ochrony awaryjnej

Środki awaryjne	Normy	Środki awaryjne	Normy
 Prysznic awaryjny	ANSI Z358-1 ISO 3864-1:2002	 Stanowisko do płukania oczu	DIN 12 899 ISO 3864-1:2002

Kontrola narażenia środowiska

Zgodnie z przepisami wspólnotowymi dot. ochrony środowiska zalecane jest unikanie wszelkich wycieków produktu oraz przedostania się jego opakowania do środowiska. Więcej informacji w podsekcji 7.1.D.

Lotne związki organiczne

Zgodnie z dyrektywą 2010/75/UE, produkt zawiera:

lotne związki organiczne:	100 % wag.
stężenie lotnych związków organicznych (20°C):	869,46 kg/m ³ (869,46 g/L)
średnia zawartość węgla:	6,99
średnia masa cząsteczkowa:	92,34 g/mol

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

Sekcja 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Więcej informacji można znaleźć w karcie technicznej produktu.

Postać fizyczna

stan skupienia (20°C):	ciecz
postać:	nie określono
barwa:	nie określono
zapach:	nie określono

Lotność:

Temperatura wrzenia przy ciśnieniu atmosferycznym:	111°C
prężność par:	
(20°C):	2966 Pa
(50°C):	12260 Pa (12 kPa)
Szybkość parowania (20°C)	nieistotne*

Cechy produktu:

gęstość nasypowa (20°C):	869 kg/m ³
gęstość względna (20°C):	0,869
lepkość dynamiczna (20°C):	0,6 cP
lepkość kinematyczna:	
(20°C):	0,69 cSt
(40°C):	<20,5 cSt
stężenie:	nieistotne*
wartość pH:	nieistotne*
gęstość par (20°C):	nieistotne*
współczynnik podziału: n-oktanol/woda (20°C):	nieistotne*
rozpuszczalność w wodzie (20°C):	nieistotne*
właściwości rozpuszczalności:	nieistotne*
temperatura rozkładu:	nieistotne*
temperatura topnienia/krzepnięcia:	nieistotne*

Palność:

temperatura zapłonu:	5°C
temperatura samozapłonu:	421°C
górna/dolna granica palności:	nie oznaczono

9.2 Inne informacje

napięcie powierzchniowe:	nieistotne*
współczynnik załamania:	nieistotne*

* nie dotyczy ze względu na charakteru produktu, właściwości te nie dostarczają informacji odnośnie stwarzanego niebezpieczeństwa.

Sekcja 10: Stabilność i reaktywność

10.1 Reaktywność

Nie oczekuje się niebezpiecznych reakcji, jeśli produkt jest przechowywany zgodnie z instrukcjami technicznymi dla produktów chemicznych. Patrz sekcja 7.

10.2 Stabilność chemiczna

Przy prawidłowym użytkowaniu i przechowywaniu produkt jest chemicznie stabilny.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Przy prawidłowym użytkowaniu nie są znane niebezpieczne reakcje.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

10.4 Warunki, których należy unikać

Dane dla użytkownika i przechowywania w temperaturze pokojowej:

Wstrząsy i tarcie	Kontakt z powietrzem	Ogrzewanie	Światło słoneczne	Wilgoć
Nie dotyczy.	Nie dotyczy.	Może spowodować zapłon.	Unikać bezpośredniego nasłonecznienia.	Nie dotyczy.

10.5 Materiały niezgodne

Kwasy	Woda	Materiały utleniające	Materiały palne	Inne
Nie dotyczy.	Nie dotyczy.	Unikać bezpośredniego kontaktu.	Nie dotyczy.	Unikać kontaktu z alkalicznymi i silnymi zasadami.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

Szczegółowe informacje na temat produktów rozkładu znajdują się w podsekcjach 10.3, 10.4 i 10.5. W zależności od warunków rozkładu niektóre substancje mogą wydzielać dwutlenek węgla (CO₂), tlenek węgla i inne związki organiczne.

Sekcja 11: Informacje toksykologiczne

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Brak danych doświadczalnych dotyczących tej mieszaniny i jej właściwości toksykologicznych.

Skutki niebezpieczne dla zdrowia:

W przypadku narażenia długotrwałego, wielokrotnego bądź narażenia na stężenia przekraczające najwyższe ustalone wartości dopuszczalne mogą pojawić się niepożądane skutki zdrowotne w zależności od poziomu ekspozycji:

A – Droga pokarmowa

Toksyczność ostra: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako toksyczne po połykaniu. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

Działanie żrące/drażniące: Spożycie dużych ilości produktu może powodować podrażnienie gardła, ból brzucha, nudności i wymioty.

B – Inhalacja

Toksyczność ostra: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako niebezpieczne po narażeniu drogą oddechową. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

Działanie żrące/drażniące: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako niebezpieczne w tej kategorii. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

C – Kontakt ze skórą i oczami

Kontakt ze skórą: Produkt powoduje stany zapalne skóry.

Kontakt z oczami: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako niebezpieczne w tej kategorii. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

D – Działanie CMR (rakotwórcze, mutagenne i szkodliwe działanie na rozrodczość):

Działanie mutagenne

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako mutagenne. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

Działanie rakotwórcze

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako niebezpieczne ze względu na opisane efekty. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

Szkodliwe działanie na rozrodczość

Podjeżdżewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

E - Działanie uczulające

Drogi oddechowe: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako uczulające na drogi oddechowe. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

Skóra: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako niebezpieczne w tej kategorii. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

F - Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe

Narażenie na wysokie stężenie produktu może spowodować depresję ośrodkowego układu nerwowego wywołując bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, dezorientację oraz – w ciężkich przypadkach – utratę przytomności.

G - Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane

Narażenie na wysokie stężenia produktu może wywołać depresję ośrodkowego układu nerwowego, która powoduje bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, dezorientację, w ciężkich przypadkach utratę przytomności.

Skóra: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Produkt nie zawiera komponentów klasyfikowanych jako niebezpieczne w tej kategorii. Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.

H - Zagrożenie spowodowane aspiracją

Spożycie dużych ilości produktu może powodować powikłania schorzeń płuc.

Informacje dodatkowe:

Nieistotne.

Informacje toksykologiczne dla komponentów

Identyfikacja	Toksyczność ostra		Rodzaj
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	DL ₅₀ droga pokarmowa	5580 mg/kg	szczur
	DL ₅₀ skóra	12124 mg/kg	szczur
	CL ₅₀ inhalacja	28,1 mg/L (4 h)	szczur

Sekcja 12: Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Brak danych doświadczalnych dotyczących tej mieszaniny i jej właściwości ekotoksykologicznych.

Identyfikacja	Toksyczność ostra		Gatunek	Rodzaj
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	CL ₅₀	13 mg/L (96 h)	<i>Carassius auratus</i>	ryby
	CE ₅₀	11,5 mg/L (48 h)	<i>Daphnia magna</i>	skorupiaki
	CE ₅₀	125 mg/L (48 h)	<i>Scenedesmus subspicatus</i>	algi

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Identyfikacja	Degradowalność		Biodegradowalność	
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	BZT ₅	2,5 g O ₂ /g	Stężenie	100 mg/L
	ChZT	Nieistotne	Okres	14 dni
	BZT ₅ /ChZT	Nieistotne	% biodegradacji	100%

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Identyfikacja	Potencjał bioakumulacyjny	
Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	BCF	13
	Log Pow	2,73
	Potencjał	Niski

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

12.4 Mobilność w glebie

Identyfikacja	Absorpcja/desorpcja		Lotność	
	Toluen CAS: 108-88-3 WE: 203-625-9	Koc	178	Stała Henry'ego
Wnioski		Średni	Gleba sucha	tak
Napięcie powierzchniowe		27930 N/m (25°C)	Gleba mokra	tak

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie dotyczy.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Nie określono.

Sekcja 13: Postępowanie z odpadami

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Kod	Opis	Rodzaj odpadów (rozporządzenie (UE) nr 1357/2014)
16 03 05*	Organiczne odpady zawierające substancje niebezpieczne	niebezpieczny

Typ odpadu (Rozporządzenie (UE) nr1357/2014):

HP5 Działające toksycznie na narządy docelowe/ stanowiące zagrożenie spowodowane aspiracją, HP3 Łatwopalne, HP4 Drażniące – podrażnienie skóry i uszkodzenie oczu, HP10 Działające szkodliwie na rozrodczość

Godpodarka odpadami (usuwanie i ocena):

Należy skonsultować się z organami odpowiedzialnymi za odpady w kwestii oceny i usuwania odpadów zgodnie z Załącznikiem I i II (Dyrektywa 2008/98/CE, Dekret nr 2011-828, Zarządzenie nr 2010-1579). Zgodnie z kodami 15 01 (2014/955/CE) jeżeli opakowanie miało kontakt z produktem, należy postępować z nim w taki sam sposób, jak z produktem, w przeciwnym przypadku należy je traktować jako odpad niebezpieczny.

Nie zaleca się wrzucania produktu lub jego opakowania do cieków wodnych. Patrz sekcja 6.2.

Zalecenia odnoszące się do utylizacji odpadów:

Zgodnie z Załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) podczas obchodzenia się z odpadami należy stosować się do zaleceń wspólnotowych lub krajowych.

Przepisy wspólnotowe: Dyrektywa 2008/98/WE, 2014/955/WE, Rozporządzenie (UE) nr 1357/2014

Sekcja 14: Informacje dotyczące transportu

14.1 Numer UN (numer ONZ)

ADR/RID 2015	UN 1294
IMDG 37-14	UN 1294
IATA/ICAO 2015	UN 1294

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN

ADR/RID 2015	TOLUEN
IMDG 37-14	TOLUEN
IATA/ICAO 2015	TOLUEN

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

ADR/RID 2015	3 (nalepka 3)
IMDG 37-14	3 (nalepka 3)
IATA/ICAO 2015	3 (nalepka 3)

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

14.4 Grupa opakowaniowa

ADR/RID 2015	II
IMDG 37-14	II
IATA/ICAO 2015	II

14.5 Zagrożenia dla środowiska

ADR/RID 2015	nie
IMDG 37-14	nie
IATA/ICAO 2015	nie

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

ADR/RID 2015	ilości ograniczone:	1 L
	przepis szczególny:	nieistotny
	kod ograniczeń przewozu przez tunele:	D / E
	właściwości fizykochemiczne:	patrz rozdział 9
IMDG 37-14	ilości ograniczone:	1 L
	przepis szczególny:	nieistotny
	kod EmS:	F-E / S-D
	właściwości fizykochemiczne:	patrz rozdział 9
IATA/ICAO 2015	właściwości fizykochemiczne:	patrz rozdział 9

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

ADR/RID 2015	nie dotyczy
IMDG 37-14	nie dotyczy
IATA/ICAO 2015	nie dotyczy

Sekcja 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Substancje podlegające procedurze udzielenia zezwoleń zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 1907/2006 (REACH): nieistotne.

Substancje zawarte w załączniku XIV do Rozporządzenia REACH (lista substancji podlegających autoryzacji) wraz z datą wygaśnięcia: nieistotne.

Rozporządzenie (WE) 1005/2009 dot. substancji, które uszkadzają warstwę ozonową: nieistotne.

Artykuł 95, Rozporządzenia (UE) nr 528/2012: nieistotne.

Rozporządzenie (UE) nr 649/2012 regulujące wywóz i przywóz niebezpiecznych produktów chemicznych: nieistotne.

Ograniczenia obrotu i stosowania niektórych substancji i mieszanin (Załącznik XVII REACH):

Nieistotne.

Przepisy szczególne dotyczące ochrony osób lub środowiska

Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki powinny być wykorzystywane jako informacje podstawowe do oceny ryzyka lokalnych warunków w celu ustalenia niezbędnych środków zapobiegających zagrożeniom podczas użytkowania, przechowywania i usuwania produktu.

Inne ustawodawstwo:

Nieistotne.

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ocena bezpieczeństwa chemicznego dla mieszaniny nie została przeprowadzona.

Sekcja 16: Inne informacje

Ustawodawstwo odnoszące się do karty charakterystyki produktu chemicznego:

Niniejsza karta charakterystyki została sporządzona zgodnie z Załącznikiem II (Poradnik dot. opracowywania Kart Charakterystyki) Rozporządzenia 1907/2006/WE (Rozporządzenie 453/2010, Rozporządzenie 2015/830)

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

Zmiany w stosunku do poprzedniej wersji karty charakterystyki, które miały wpływ na środki zarządzania ryzykiem:

Nieistotne.

Pełen tekst zwrotów z sekcji 2 karty

H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
H304	Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
H315	Działa drażniąco na skórę.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H361d	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H373	Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.

Teksty zwrotów legislacyjnych wymienionych w sekcji 3:

Wymienione frazy nie odnoszą się do samego produktu, są one podane jedynie w celach informacyjnych i odnoszą się do poszczególnych składników, które są wymienione w sekcji 3.

Rozporządzenie nr 1272/2008 (CLP)

Asp. Tox. 1 H304	Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
Flam. Liq. 2 H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
Repr. 2 H361d	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
Skin Irrit. 2 H315	Działa drażniąco na skórę.
STOT RE 2 H373	Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.
STOT SE 3 H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

Procedury wykorzystane w celu dokonania klasyfikacji

Skin Irrit. 2	Metoda obliczeniowa
STOT SE 3	Metoda obliczeniowa
STOT RE 2	Metoda obliczeniowa
Repr. 2	Metoda obliczeniowa
Asp. Tox. 1	Metoda obliczeniowa
Flam. Liq. 2	Metoda obliczeniowa (2.6.4.3.)

Porady odnośnie szkoleń

W celu ułatwienia zrozumienia i interpretacji niniejszej karty charakterystyki oraz etykiety personel, który ma kontakt z produktem, powinien przejść przynajmniej jedno szkolenie w zakresie zapobiegania zagrożeniom zawodowym.

Źródła głównej dokumentacji:

<http://esis.jrc.ec.europa.eu>

<http://echa.europa.eu>

<http://eur-lex.europa.eu>

Wyjaśnienie skrótów i akronimów

ADR	Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych.
IATA	Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych.
ICAO	Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego
IMDG	Międzynarodowy Kodeks Morski Towarów Niebezpiecznych.
CHZT	Chemiczne Zapotrzebowanie Na Tlen
BZT ₅	Biologiczne Zapotrzebowanie Na Tlen
BCF	Współczynnik Biokoncentracji
CL ₅₀	Stężenie, przy którym obserwuje się zgon 50% badanych organizmów.
DL ₅₀	Dawka, przy której obserwuje się zgon 50% badanych organizmów.
CE ₅₀	Statystycznie obliczone stężenie substancji chemicznej w medium środowiskowym, mogące wywołać określone efekty u 50% badanych organizmów danej populacji w określonych warunkach.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wystawienia: 25.05.2016 r.

WERSJA: 1.0/PL

Log Pow	Współczynnik podziału oktanol/woda
NDS	Najwyższe Dopuszczalne Stężenie
NDSch	Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Chwilowe
NDSP	Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Pułapowe
DSB	Dopuszczalne Stężenie w materiale Biologicznym

Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki produktu oparte są na źródłach, wiedzy technicznej, a także na obowiązujących przepisach europejskich oraz krajowych, nie stanowi to jednak gwarancji ich dokładności czy właściwości produktu. Informacje te są opisem wymogów bezpieczeństwa. Metodyka oraz warunki pracy użytkowników produktu nie są nam znane oraz nie podlegają naszej kontroli. To użytkownik powinien ponosić pełną odpowiedzialność za podjęcie niezbędnych kroków w celu przestrzegania wymogów prawnych w zakresie obchodzenia się, przechowywania, stosowania i usuwania chemikaliów. Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie tego produktu, który nie może być używany do celów innych niż opisane w karcie.